

Energimarknadsrapport olja, gas, kol

Läget på olje-, gas- och kolmarknaderna

Vecka 11, 2015

Elin Akinci
Alexander Meijer
Analysavdelningen

Kontakt: energimarknadsrapport-oljagaskol@energimyndigheten.se

Sammanfattning

Nordsjöoljan Brent har sedan slutet av januari och fram till början av mars börjat stabilisera sig omkring 60 dollar per fat. Även det amerikanska priset WTI har under denna period stabiliserat sig, omkring 50 dollar per fat. Marknaden befinner sig dock fortfarande i ett osäkert läge vilket kan få priserna att svänga kraftigt. En viktig faktor vidragit till att priserna balanserat sig är att borrhandsaktiviteten i Nordamerika har minskat kraftigt. Utbudet i USA har dock inte visat på någon betydande nedgång utan snarare det motsatta, vilket går emot de generella förväntningarna.

I nyheter i korthet rapporterar vi om att:

- Saudiarabiens oljeminister menar att marknaden börjar stabilisera sig
- USA:s energidepartement väntas föreslå förändringar för landets strategiska råoljelager
- Nya rapporter om minskande investeringar bland europeiska oljebolag

De europeiska gaspriserna har stigit en aning de senaste veckorna, vilket till största del berodde på minskat utbud från Norge, främst från Kaarsto, vissa tekniska problem vid den brittiska leveranspunkten Barrow samt lägre temperaturer. Den totala lagervolymen i Europa uppgår nu till 12,11 miljarder kubikmeter, vilket motsvarar en minskning i jämfört med för samma period förra året med 30 procent.

I nyheter i korthet rapporterar vi om att:

- Leveranserna av LNG till Europa väntas öka under 2015
- BP investerar i egyptiskt gasprojekt
- EU lanserar Energiunionen

Överlag råder ett globalt överutbud på kol som framför allt beror på att Kina genomfört en rad åtgärder för att minska sin kolimport. Kolpriserna i Europa steg något under vecka 9 i samband med att gaspriset steg till följd av dispyten mellan Ukraina och Ryssland gällande betalning för gasleveranser och hot om uteblivna leveranser. Under veckan därpå sjönk dock priset tillbaka till tidigare nivåer och låg sedan relativt stilla omkring 62 dollar per ton under vecka 11.

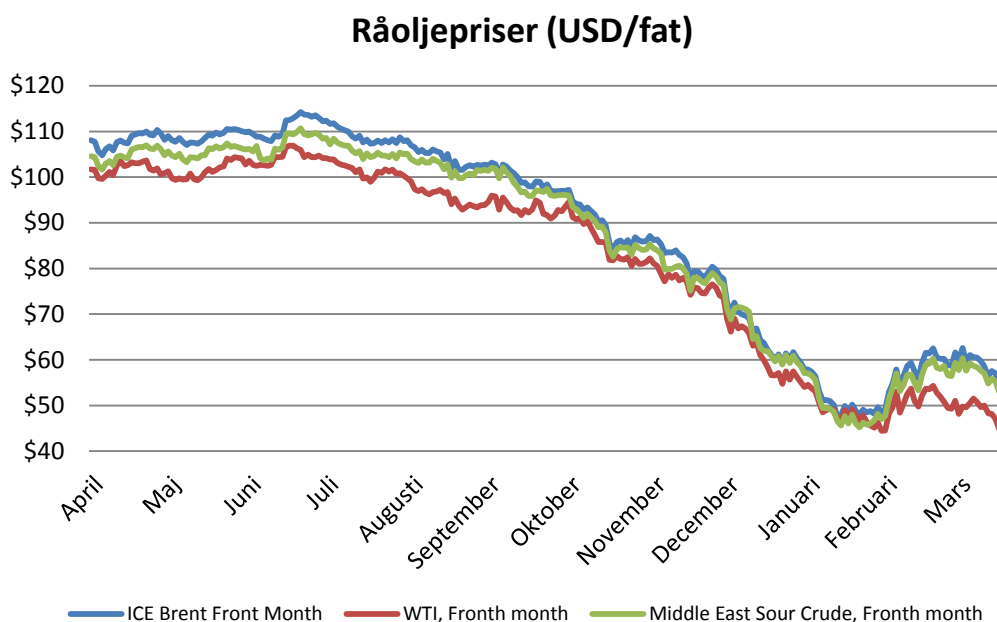
Den 24 februari antog EU-parlamentet den rapport om utveckling av marknaden för utsläppsrätter som är tänkt att ligga till grund för lagstiftningsförhandlingar med medlemsländerna. Priset på utsläppsrätter steg inför omröstningen och stängde dagen innan omröstningen på 7,86 euro, vilket är den högsta noteringen på cirka två år. Efter omröstningen föll priset dock tillbaka och på fredagen vecka 11 stängde priset på 6,59 euro per ton koldioxid.

Innehåll

Oljemarknader	3
Nyheter i korthet: Olja	4
Naturgasmarknader	6
Nyheter i korthet: Naturgas	8
Kolmarknader	11
Utsläppsrätter	12

Oljemarknader

Nordsjöoljan Brent har sedan slutet av januari och fram till början av mars börjat stabilisera sig omkring 60 dollar per fat. Även det amerikanska priset WTI har under denna period stabiliserat sig, omkring 50 dollar per fat. Marknaden befinner sig dock fortfarande i ett osäkert läge vilket kan få priserna att svänga kraftigt. En viktig faktor vidragit till att priserna balanserat sig är att borrhingsaktiviteten i Nordamerika har minskat kraftigt. Utbudet i USA har dock inte visat på någon betydande nedgång utan snarare det motsatta, vilket går emot de generella förväntningarna. IEA har till exempel reviderat upp USA:s utbudsprognos för första kvartalet 2015. Det starka utbudet har fått de amerikanska lagren att rapportera rekordhöga lagervolymer och har fått det amerikanska priset WTI att hålla sig lågt, vilket ökat prisdifferentialen mellan WTI och Brent.

Källa: Montel

Samtidigt som utbudet i USA är stort så finns det vissa utbudsrisker på den globala oljemarknaden. Det är framför allt de producentländer som är beroende av höga oljepriser och som saknar stora lager som står för de största utbudsriskerna, eftersom de kommer få svårigheter att balansera sina statsbudgetar med de rådande prisnivåerna. Geopolitiska faktorer utgör för närvarande också utbudsrisker, som oroligheterna i Irak och Libyen. Det är framför allt de geopolitiska riskerna som fått Brent-oljan att stiga i pris. Exempelvis rapporterades det den 6 mars rapporterades från Libyen att en islamistgrupp kidnappat nio utländska personer som arbetar på ett oljefält i landet, vilket är ett tecken på att våldsamheterna trappas upp i regionen och utbudsriskerna ökar.

Nyheter i korthet: Olja

Saudiarabiens oljeminister menar att marknaden börjar stabilisera sig

Produktion/Marknad: Saudiarabiens oljeminister Ali Naimi uttalade sig den 25 februari, för första gången sedan i december förra året, kring den rådande marknadssituationen. Han meddelade att marknaden har börjat stabilisera sig efter en period med hög volatilitet och tillade att efterfrågan ökar. Han uppskattade dock inte storleken av efterfrågetillväxten, utan meddelade bara att det finns en tillväxt.

Under Naimis uttalande i december meddelade han att Saudiarabien inte planerar att justera sin produktion, även om det skulle innebära att oljepriset skulle sjunka till 20 dollar per fat. Han valde dock inte att uttala sig kring Saudiarabiens nuvarande produktionsnivå eller de nuvarande oljepriserna. Han poängterade under sitt tal att Saudiarabiens ambition är att utveckla landets raffinaderier och petrokemiska resurser i syfte att bli det ledande exportlandet av både råolja som produkter.

Naimis senaste tal ger signaler om att Saudiarabien står fast vid sin policy att bibehålla sin produktionsnivå trots de låga oljepriserna. De håller sig med andra ord fortsatt passiva och är inte villiga att justera sin produktion i syfte att balansera marknaden. Det är dock värt att poängtera att en passiv hållning är precis lika mycket av ett aktivt val som en aktiv hållning, vilket gör det fortsatt intressant för marknaden att följa alla uttalande som kommer ut från Saudiarabien.

USA:s energidepartement väntas föreslå förändringar för landets strategiska råoljelager

Lager: De amerikanska strategiska råoljelagren genomgår för närvarande en granskning inom ramen för en federal utredning om energiinfrastruktur. Utredningen väntas föreslå att reglerna för hur stora volymer lagren måste innehålla revideras, samt att lagren i framtiden också ska kunna inkludera raffinerade produkter och inte bara råolja, vilket är fallet idag.

Dessa rekommendationer förväntas finnas med i energidepartementets utredning "Quadrennial Energy Review" som väntas publiceras under denna månad. De föreslagna förändringarna kommer med största sannolikhet öppna upp för en lång debatt mellan tillsynsmyndigheten och lagstiftare gällande om de strategiska lagren har rätt storlek eller om det kostar för mycket att behålla den nuvarande storleken, med tanke på den starka oljeproduktionen i landet.

En annan fråga som utredningen tar upp är om det också ska kunna vara möjligt att lagra raffinerade produkter som bensin i de strategiska lagren för att bättre kunna möta eventuella bristsituationer, vilket lagren från början syftade till att göra. Det amerikanska energidepartementet publicerade förra året en rapport där deras slutsats var att infrastrukturen i USA inte är anpassad för att transportera råolja från de strategiska lagren på den amerikanska gulfkusten. Det finns fyra stycken strategiska lager i landet som alla är placerade på USA:s gulfkust. De

strategiska lagren uppgår idag till totalt 691 miljoner fat råolja. I en annan rapport från juli förra året meddelade Energidepartementets internrevisor att även om de strategiska lagren fortfarande fungerar så kan budgetnedskärningar och försenade underhållsarbeten ha påverkat lagrens förmåga att på ett effektivt sätt kunna leverera råolja vid eventuell kris.

Det är fortfarande oklart om det nya förslaget kommer att behöva godkännas av kongressen.

Nya rapporter om minskande investeringar bland europeiska oljebolag

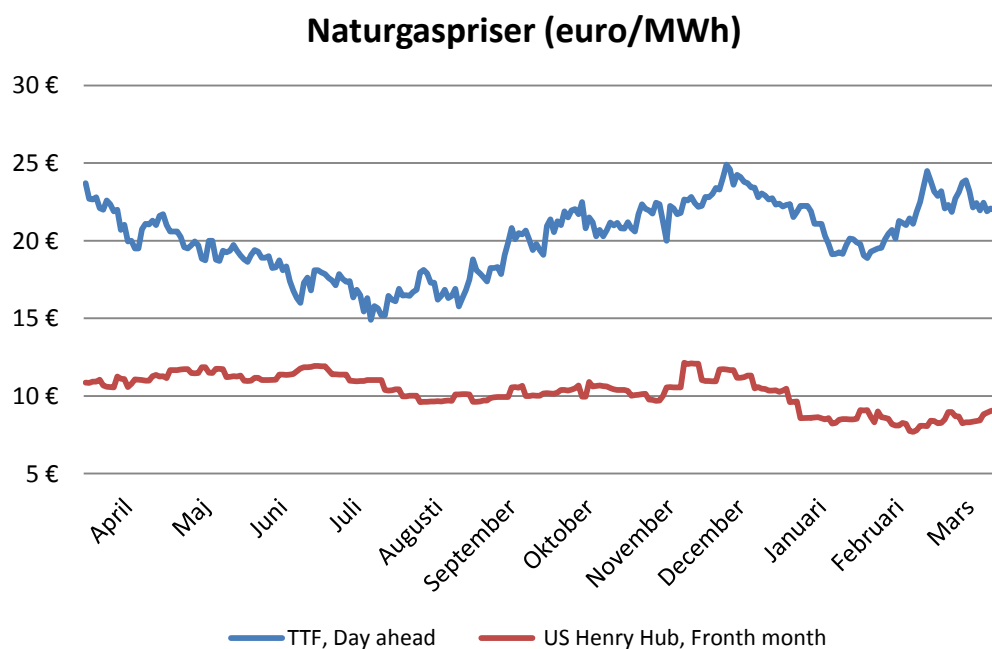
Marknad/Produktion: Många av de stora oljebolagen i Europa har skurit ner på sina budgetar för 2015 i och med de låga oljepriserna. Den genomsnittliga minskningen av investeringsbudgeten bland de sex största bolagen i Europa uppskattas till omkring 10 procent. De totala investeringarna under 2014 från Shell, Total, BP, Statoil, Eni och BG Group uppgick till 129 miljarder dollar. För 2015 så förväntas de totala investeringarna endast uppgå till 115 miljarder dollar. Trots nedskärningarna så förväntas de största oljebolagens oljeproduktion ändå att öka under 2015. Många analytiker förväntade sig att det skulle ske nedskärningar i och med prisnedgången för olja, men vissa nedskärningar var större än väntat och har varierat i storlek för de olika bolagen. BG Group står för den största nedskärningen, med 30 procent.

Morgan Stanley gick dock ut med en analys som visar på att den senaste utvecklingen inte endast behöver innebära dåliga nyheter för de stora oljebolagen. De låga oljepriserna leder nämligen även till att driftkostnaderna pressas ned. Om nedskärningarna för investeringar på sikt kommer att bidra till att oljepriserna ökar i takt med att driftsutgifter minskat så kan bolagen på sikt vinna på detta.

Statoil rapporterade samtidigt i veckan att de skjuter fram sina produktionsplaner för de största nya havsbaserade projekten, Johan Castberg och Snorre, med anledning av att de kommer att få svårt att täcka kostnaderna med de nuvarande oljepriserna.

Naturgasmarknader

De europeiska gaspriserna har stigit en aning de senaste veckorna, vilket till största del berodde på minskat utbud från Norge, främst från Kaarsto, vissa tekniska problem vid den brittiska leveranspunkten Barrow samt lägre temperaturer. De ryska gasleveranserna har ökat de senaste veckorna och de oljeindexerade kontraktpriserna har sjunkit med 12 procent sedan i januari. De ökade leveranserna från Ryssland kan tyda på att gashandlare i Europa har börjat närma sig gränsen för deras flexibilitet i de oljeindexerade kontrakten.

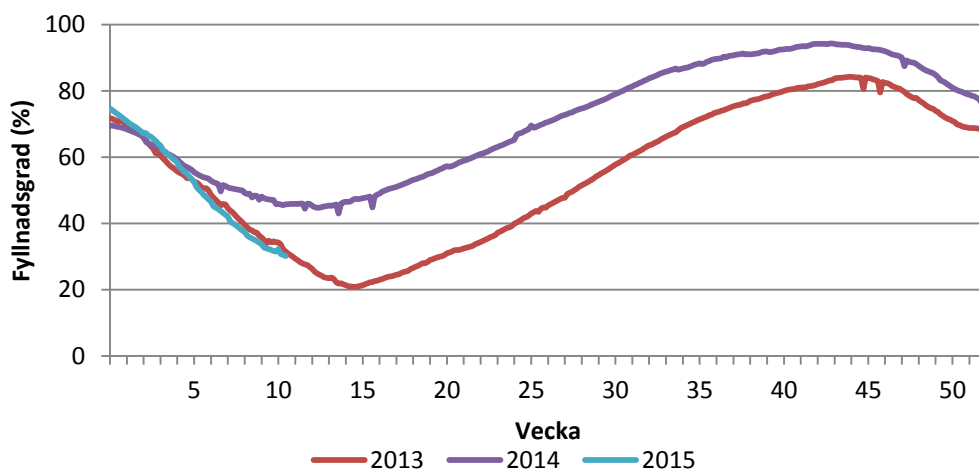
Källa: Montel

Gaslager

Enligt GSE så togs det ut totalt 1,82 miljarder kubikmeter gas ur de europeiska lagren under vecka 11, vilket är en minskning jämfört med föregående vecka med 0,76 miljarderkubikmeter, men fortfarande ett högre uttag än för samma period förra året. Ökningen motsvarar 1,2 miljarder kubikmeter. Den totala lagervolymer i Europa uppgår nu till 12,11 miljarder kubikmeter, vilket motsvarar en minskning i jämfört med för samma period förra året med 30 procent.

Runt 0,44 miljarder kubikmeter LNG togs också ut ur lager under veckan. I Europa har samtliga länder förutom Grekland tagit ut ur lager. LNG-lagren är 1,1 miljarder kubikmeter lägre jämfört med för samma tidpunkt förra året.

Fyllnadsgrad i europeiska gaslager

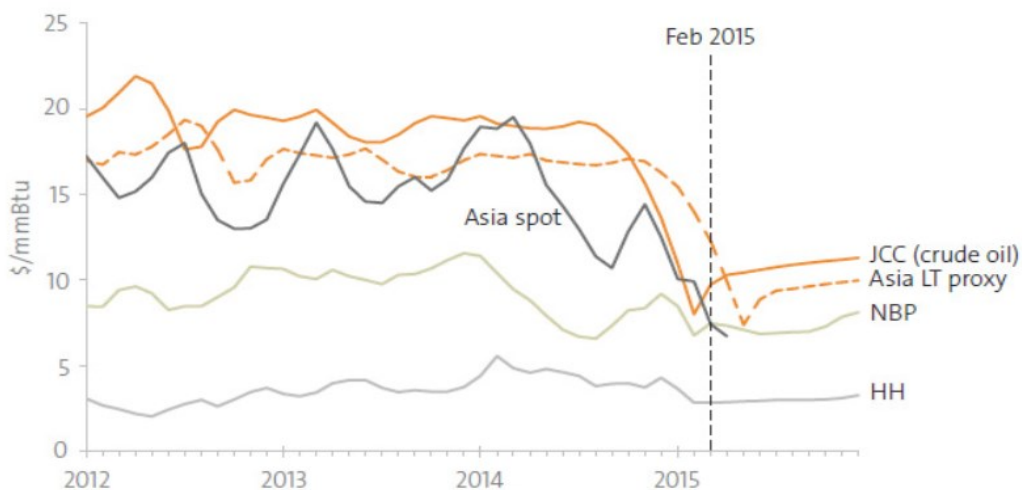

Källa: GSE minus strategiska lagervolymer

LNG

De asiatiska spotpriserna föll under förra året från rekordhöga nivåer under första kvartalet till de lägsta nivåerna på tre år under årets tredje kvartal, vilket indikerar att spotmarknanden har försvagats. Det finns flera orsaker till detta, första och främst så var vädret mildare än vanligt i norra Asien vilket ledde till att lagervolymer var höga efter vintersäsongen. Under sommaren höll sig temperaturerna relativt lågt vilket ledde till att efterfrågan på gas i Asien blev lägre än väntat. Den ekonomiska tillväxten har varit svagare än förväntad i framför allt Kina, vilket har fått efterfrågan att sjunka vilket bidragit till att priserna sjunkit och minskat konkurrensen på spotmarknaden. Denna trend och prisutvecklingar visar också på att spotmarknaden för LNG står för relativt små marknadsandelar. Majoriteten av gasen i Asien handlas på oljeindexerade kontrakt som har en tremånaders fördröjningseffekt, där det alltså tar cirka tre månader för oljepriset att påverka LNG-priserna.

Gas- och LNG-priser 2014

Källa: BG Group

Nyheter i korthet: Naturgas

Leveranserna av LNG till Europa väntas öka under 2015

LNG/Marknad: Det nya året har inletts med en nyhet och en trend som förmodligen kommer att driva och påverka den europeiska gasmarknaden under det kommande året. Den stora nyheten, som kom något oväntat från den holländska regeringen, var att produktionstaket för gasfältet Groningen minskas med runt 3,25 miljarder kubikmeter per år. Regeringen gav dessutom en offentlig ursäkt till invånarna som bor nära fältet eftersom gasproduktionen tros ha skapat jordskalv i området.

Trenden som till viss del väntas förändra förutsättningarna på den europeiska gasmarknaden är att LNG-leveranser till Europa förväntas öka. LNG-leveranserna under 2014 låg på samma nivå som de två föregående åren. Nya leveranser från Papua New Guinea täckte upp för ett minskat utbud från mer traditionella LNG-exportörer. Den asiatiska importen ökade under 2014 och det var framför allt japanska importörer och importörer från Sydostasien som rapporterade rekordhöga importvolymerna, medan Kina hade en efterfrågetillväxt som var lägre än förväntat. Även om importvolymerna till Asien ökade så minskade konkurrensen på spotmarknaden, vilket fick spotpriserna att sjunka under sommaren. Under hösten så var det framför allt de låga oljepriserna som höll spotpriserna relativt låga. Långtidskontrakten i Asien är generellt oljeindexerade, vilket kommer leda till att priserna fortsätter att hålla sig låga så länge oljepriserna är låga.

Brittiska olje- och gasföretaget BG Group förväntar sig att LNG-marknaden under 2015 kommer att fortsätta växa och diversifieras. BG Group förväntar sig att upp till sex marknader kan utvecklas under året, samtidigt som de förväntar sig en fortsatt asiatisk importtillväxt. Dock tror de att LNG-marknaden kommer att vara mer volatil under de kommande åren i och med osäkerheter på utbudssidan. Det kommer finnas perioder under de kommande åren då mer LNG-leveranser kommer att nå den europeiska marknaden, men BG Group förväntar sig inte samma rekordnivåer som den europeiska marknaden hade under 2011 för de kommande åren, eftersom den asiatiska efterfrågetillväxten väntas fortsätta växa starkt. En ordentlig importtillväxt för Europa tror de först på i slutet av detta årtionde. Däremot väntas prisskillnaderna mellan de asiatiska spotpriserna och de europeiska hubbpriserna närma sig varandra med nuvarande oljepris, framförallt under 2015.

Även om fler LNG-leveranser väntas nå Europa under så kommer den europeiska marknaden förmodligen att få konkurrens från andra importörer som Egypten och Thailand. Även andra importörer i Mellanöstern som Jordanien och Dubai och de sydostasiatiska importörer som nämnts ovan kan komma att vara konkurrerande marknader. Hur pass stora volymer som kommer nå den europeiska marknaden beror i mångt och mycket på hur efterfrågan i Asien utvecklas. Om stora volymer kommer nå den europeiska marknaden så kommer dessa med största sannolikhet injiceras i lager men kan också komma att konkurrera ut vissa ryska och algeriska leveranser.

BP investerar i egyptiskt gasprojekt

Produktion: BP har investerat 12 miljarder dollar i ett stort havsbaserat gasprojekt i Egypten. Egypten har till följd av politisk orolighet i landet haft svårt att betala olje- och gasinvesteringar i landet de senaste åren. BP meddelar dock att de nu tillsammans med tyska RWE Dea kommer att investera i projektet ”West Nile Delta”, som består av 5 triljoner kubikfot gas och 55 miljoner fat kondensat. Projektet väntas starta under och BP kommer att inneha 65 procent av andelarna i projektet. Produktionen förväntas nå 1,2 miljarder kubikfot per dag, vilket motsvarar runt en fjärdedel av Egyptens nuvarande produktion. BP svarar redan för närvarande för 10 procent av Egyptens totala naturgas- och kondensatproduktion.

Projektet har försenats med tre år eftersom Egypten har genomgått både en energi- och kassaflödeskris. Bristen på naturgas för den inhemska marknaden är något den egyptiska regeringen har påpekat starkt i diskussionerna om utvecklandet av gasfält i landet. Samtidigt är regeringen skyldiga såväl BP som BG Group stora summor för tidigare investeringar i landet. Gasen som produceras i projektet är tänkt för den lokala marknaden, till ett pris på 3 dollar per 1000 kubikfot och 4,10 dollar per 1000 kubikfot, jämfört med det nuvarande standardpriset för inhemsk gasproduktion på 2,65 dollar per 1000 kubikfot.

Eftersom Egypten fokuserar på att möta den växande inhemska efterfrågan så har BP lyckats driva igenom en fast taxa i retur, utan att behöva bry sig om landets gasbalans. Gasexportörer har tidigare drabbats av den egyptiska regeringens sätt att omrikta gas som varit tänkt att gå till export till att istället försörja den egna marknaden. BP:s chef verksamheten i Nordafrika, Hesham Mekawi, har meddelat att företaget kommer att fortsätta investera i existerande och planerad verksamhet i Suezviken.

Egyptens energiminister Sherif Ismail har meddelat att landets exportambitioner för LNG kvarstår, men att fokus de närmaste två åren är den inhemska marknaden för att kunna möta den växande efterfrågan. Den egyptiska regeringen har också meddelat att de ska vidta åtgärder och införa reformer kring subventioner av energi i landet.

EU lanserar Energiunionen

Kategori: I februari lanserade EU ”Energy Union Package”, vilket är ett initiativ som syftar till att kartlägga EU:s energistrategi för att kunna möta utmaningarna inom energiområdet.

En av de stora utmaningar som EU står inför är dess försämrade relation med Ryssland, som är en av EU största leverantör av naturgas, olja och kol. En annan utmaning som EU står inför inom energiområdet är det låga priset på utsläppsrätter. Båda dessa frågor har starka kopplingar till den europeiska gasmarknaden.

EU har inom ramen för det nya initiativet med energiunionen presenterat ett dokument som beskriver EU:s prioriteringar när det kommer till energiområdet. Dokumentet bygger i mångt och mycket på redan existerande policybestämmelser, vilka i stort sätt syftar till att helt ställa om från fossila bränslen till alternativa bränslen inom elsektorn. Planen är att fasa ut kol inom elproduktionen och i ett första steg ersätta denna med naturgas och förnybart och i slutändan även fasa ut naturgasen.

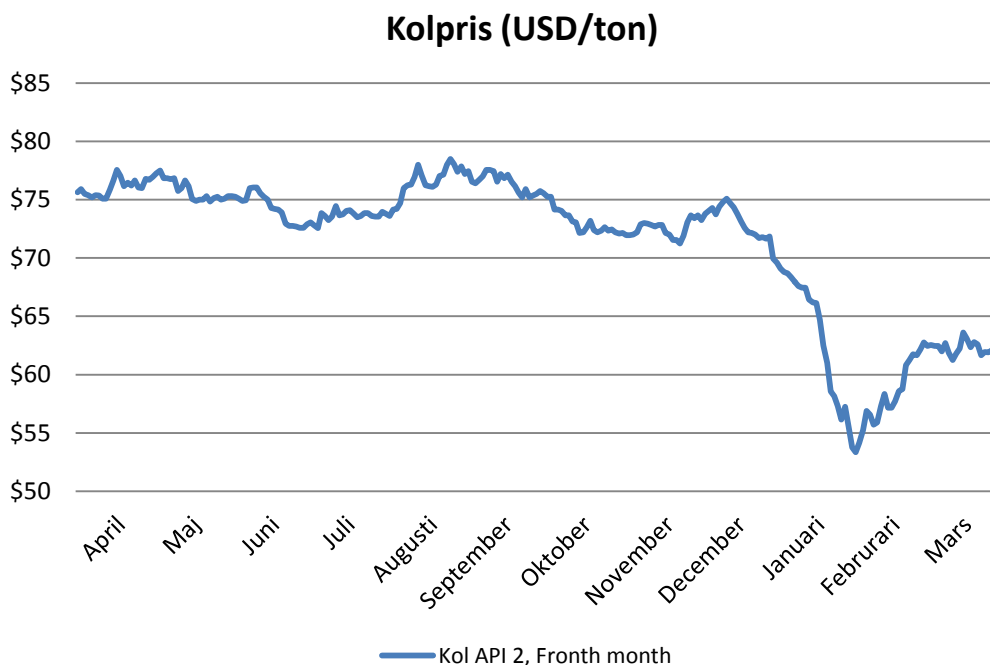
En annan viktig del av dokumentet är frågan om energisäkerhet och försörjningstrygghet. När det kommer till att höja försörjningstryggheten för gasleveranser till Europa så fokuserar dokumentet på möjligheten att investera i den så kallade södra gaskorridoren, som syftar till att diversifiera Europas gasimport och minska beroendet av ryska gasleveranser. Fokus ligger på att hitta nya leverantörer men inga specifika pekas ut. Dock anges gasfält i Medelhavet som intressanta källor för en sådan diversifiering och för möjligheten till utvecklade LNG-leveranser. Det finns samtidigt en medvetenhet om att LNG-priserna är betydligt högre än de europeiska hubbpriserna och därför kommer att få svårt att vara konkurrenskraftiga. Även om LNG-priserna väntas sjunka framöver så kvarstår risken att efterfrågan framöver kommer ikapp utbudet och åter skapar en ”tight” marknadssituation. Dokumentet meddelar dock att EU-kommissionen planerar att utveckla en specifik strategi för LNG.

Kolmarknader

Överlag råder ett globalt överutbud på kol som framför allt beror på att Kina genomfört en rad åtgärder för att minska sin kolimport. Den kinesiska kolimporten under januari och februari rapporteras ha varit 47 procent lägre jämfört med samma månader förra året, vilket dämpa kolpriserna globalt sett.

Kolpriserna i Europa steg något under vecka 9 i samband med att gaspriset steg till följd av dispyten mellan Ukraina och Ryssland gällande betalning för gasleveranser och hot om uteblivna leveranser. Mot slutet av veckan meddelade samtidigt råvaru- och gruvföretaget Glencore att de planerar att minska sin kolerport från Australien med 15 miljoner ton under 2015, vilket fick priset stiga. Glencore har tidigare meddelat att de eventuellt även kommer att minska produktionen i Sydafrika. Under fredagen (27 februari) var stängningspriset 63,6 dollar per ton för månadskontrakt på API 2, vilket var den högsta noteringen på två veckor. Under veckan därpå sjönk dock priset tillbaka till tidigare nivåer och låg sedan relativt stilla omkring 62 dollar per ton under vecka 11.

På utbudssidan har exporten från Colombia minskat sedan det införts ett förbud mot vissa tågtransporter av kol under nattetid sedan mitten av februari.

Källa: Montel

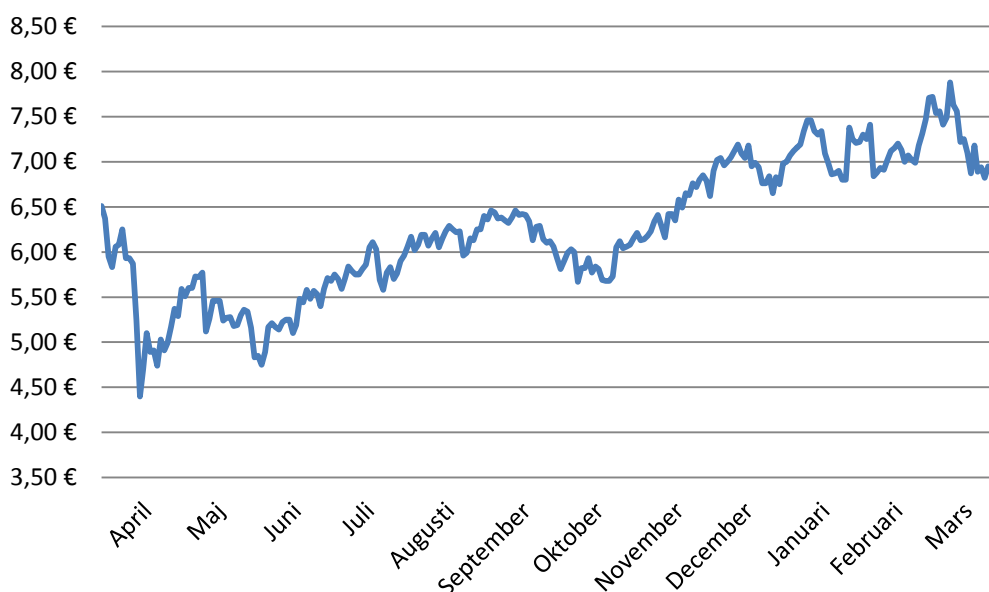
Utsläppsrätter

Den 24 februari antog EU-parlamentet den rapport om utveckling av marknaden för utsläppsrätter som är tänkt att ligga till grund för lagstiftningsförhandlingar med medlemsländerna. Priset på utsläppsrätter steg inför omröstningen och stängde dagen innan omröstningen på 7,86 euro, vilket är den högsta noteringen på cirka två år. Rapporten föreslår att en marknadsstabilitetsreserv ska vara igång till 2018 och att de 900 miljoner utsläppsrätter som undanhålls marknaden genom backloading-åtgärderna ska placeras i stabilitetsreserven.

Efter omröstningen föll dock priset tillbaka efter att många handlare sålde sina innehav för att ta hem vinsten från prisstegringen inför omröstningen, samtidigt som marknadsfokus åter riktades mot att det i nuläget råder ett överutbud på utsläppsrätter. Några dagar efter omröstningen sjönk priset ytterligare, mycket på grund av att industrin sålde av mycket av de gratis utsläppsrätter som utfärdades i slutet av februari.

Även om rapporten röstats igenom så fortsätter debatten om reformerna för utsläppsrättsmarknaden mellan medlemsländerna. Tyskland och Storbritannien har förespråkat en start av marknadsstabilitetsreserven redan 2017, medan Polen och flera östeuropeiska länder vill sen start först 2021 (vilket var det ursprungliga förslaget). Oenigheter som åter blossade upp mellan medlemsländerna gällande startdatum och vad som ska ske med utsläppsrätterna från backloading-åtgärderna bidrog till att priset fallit de senaste två veckorna. På fredagen vecka 11 stängde priset på 6,59 euro per ton koldioxid.

Utsläppsrättspris EU ETS (euro/EUA)

Källa: Montel